

... . Ἀπὸ τὴν Ποντιακὴ λαογραφία ... .

... . Σ Η Μ Α ... .

Ο.- Χριστιανάρτες.- Λίγα λόγια γιὰ τίς σκέψεις καί τοὺς στοχασμοὺς τοῦ λαοῦ μας γιὰ τὸν πρῶτο μῆνα τοῦ χειμῶνα.- Κείμενο Στάθη Εὐσταθιάδη, Στὴ λύρα ὁ Γιώργος Κουσίδης.

... . τὸ σῆμα σβῆνει ... .

Ο.- Στὴν ποντιακὴ διάλεκτο ὁ μῆνας Δεκέμβριος ἀποκαλεῖται Χ ρ ι σ τ ι -  
α ν ἄ ρ τ ε ς, χριστιανάρτες. Ἡ ἰδιαιτέρη αὐτὴ ὀνομασία του εἶναι ἀπὸ  
τὴ μεγάλη γιορτὴ τῶν Χριστουγέννων.

Κατὰ τὴν ποντιακὴ λαϊκὴ παράδοση, ὁ Δεκέμβριος εἶναι ὁ πιὸ σκληρὸς  
μῆνας ἀναφορικὰ μὲ τὰ κρῦα τοῦ χειμῶνα. Μία ποντιακὴ παροιμία λέει :

"Ὁ Χριστιανάρτες φέρ' τὸν κρῦον, νὰ σὰν ἐκεῖνον π' ἔχ' τὸν βίον".

Ὁ Δεκέμβριος φέρνει τὸ κρῦο, χαρὰ σ' ἐκεῖνον ποὺ ἔχει βίος. Μὲ τὸν  
ὄρο "Βίος", ἐννοεῖ ὁ λαὸς ὅλα τὰ ἀπαραίτητα ἀγαθὰ, ποὺ πρέπει ἢ κἀθε  
οἰκογένεια νὰ ἔχῃ ἐξασφάλιση γιὰ τὴν περίοδο τοῦ χειμῶνα. Ἀλοῖμονο  
σ' ἐκεῖνον, ποὺ τὸν βρῆκε ὁ χειμῶνας ἀπροετοίμαστο γιὰ τὴν ἀντιμετώπι-  
ση τῆς ζωῆς στὴ χειμερινή περίοδο. Τρισευτυχισμένος ὅμως εἶναι ἐκεῖ-  
νος, ποὺ προετοιμίστηκε καλὰ, ἔβαλε στὴν <sup>ἀνταρ</sup> ~~πύλη~~ ὅλα τὰ χρειαζούμενα καί  
τώρα, ποὺ ἦρθε ὁ ~~χρ~~ χριστιανάρτες, δέν φοβᾶται τὸν χειμῶνα.

Ἡ ποντιακὴ λαϊκὴ παροιμία, ποὺ ἀκούσατε προηγουμένως, εἶναι μὴ  
παράινεση πρὸς τοὺς ἀνθρώπους νὰ εἶναι ἐπιμελεῖς, προνοητικοί, νοικοκυ-  
ρηδες.

... . ΛΥΡ - ΤΡΑΓ ... .

Ο.- Τρεῖς σπουδαῖες γιορτὲς στὴν ἀρχὴ τοῦ Δεκέμβρη, τρεῖς ὀνομαστοὶ  
ἅγιοι τῆς ἐκκλησίας μας, ἡ Ἁγία Βαρβάρα, ὁ Ἅγιος Σάββας καί ὁ Ἅγιος  
Νικόλαος. Καί γι' αὐτοὺς τρεῖς αὐτοὺς ἁγίους ὁ ποντιακὸς λαὸς ἔχει  
μὴ ἰδιαιτέρη πίστη καί λατρεία.

Περιορίζομαστε νὰ ἀναφέρουμε στὴν ἐκπομπή μας τὴν λαϊκὴ ἀντίλη-  
ψη ἀναφορικὰ μὲ τὸν θυμὸ τῶν ἁγίων αὐτῶν σὲ περίπτωσι ποὺ οἱ ἀνθρώ-  
ποι δέν κανονίζουν τὴν πορεία τῆς ζωῆς τους ὅπως πρέπει. Καί οἱ τρεῖς  
αὐτοὶ ἁγιοί, Ἁγία Βαρβάρα, Ἅγιος Σάββας καί Ἅγιος Νικόλαος, θέλουν  
τοὺς ἀνθρώπους ἐπιμελεῖς καί προνοητικούς, ὥστε μπαίνοντας στὸν χει-  
μῶνα νὰ μὴ ὑποφέρουν πρὸ παντός ἀπὸ τὰ χιόνια καί τὸ φοβερὸ τοῦ κρῦο.

Κατὰ τὴν ποντιακὴ λαϊκὴ παράδοση, τὸν μῆνα Δεκέμβρη δέν πρέπει  
κανεῖς νὰ ἐμπιστεύεται στὸν καιρὸ. Ἀλοῖμονο ἀν μείνης στὸ βουνὸ ἢ στὸ  
δάσος. Λέει ἡ ποντιακὴ δοξασία σχετικὰ : "Ἀε-Βαρβάρὰ βαρβαρῶν". Ἀλ-  
λά καί ὁ Ἅγιος Σάββας ὁ Ἅε-Σάββας σαβανῶν". Κι' ἔπειτὰ ὁ τρίτος

κατά σειράν "Άγιος ..." "Άε-Νικόλας παραχών".

Στις 4 Δεκεμβρίου ή "Άγία Βαρβάρα, τήν επόμενη μέρα ο "Άγιος Σάββας καί τήν τρίτην μέρα ο "Άγιος Νικόλαος. Αύστηροί, αύστηρότατοι οί τρεις αύτοί "Άγγοι, τιμωροί τών όκνηρών καί άμελών ανθρώπων. Προσέξτε καλά άπλοι άνθρωποι του λαού, φοβηθείτε τον χειμώνα που έρχεται μόλις μπή ο Δεκέμβρης:...

Προσέξτε, γιατί άλλιώς.... " Άε-Βαρβάρα βαρβαρών", "Άε-Σάββας σαβανών" καί "Άε-Νικόλας παραχών".

. . . . . ΛΥΡ - ΤΡΑΓ . . . . .

Ο.- 'Ακούστε τώρα όμορφα δίστιχα της αγάπης. Για τά Χριστούγεννα, τό Νέον Έτος καί τά σχετικά ποντιακά κάλαντα θα μιλήσωμε, όταν θα πλησιάσουν οί μεγάλες τουτες γιορτές της χριστανωσύνης.

. . . . . ΛΥΡ - ΤΡΑΓ . . . . .

Ο.- Καί τώρα ....

. . . . . Σ Η Μ Α . . . . .

Νέα από τήν ποντιακή καλλιτεχνική ζωή.

. . . . . τό σήμα σβήνει . . . . .

Τό καλλιτεχνικό τμήμα της Εύξεινου Λέσχης Θεσσαλονίκης δίδει αύριο στις 11 ή ώρα τό πρωτ στο Βασιλικό θέατρο της πόλεως μας ποντιακήν παράστασιν μέ τό έργο " Φλόγες στον Πόντο" του Γιώργου Τσουλά, έμπνευσμένο από τό εποχιακό χρονικό του Χριστοφόρου Τσέρνικ. Συμμετέχει ή χορευτική όμάς της Ένώσεως Ποντίων Φοιτητών του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Επιμέλεια Ηρακλή Κοκοζίδη. Σύμπραξη Σίμου Μελιάδη. Στή λύρα ο Γιώργος. Αί εισπράξεις θα διατεθούν υπέρ της Στέγης & του Απόρου Φοιτητού της Εύξεινου Λέσχης Θεσσαλονίκης.

Έξ άλλου ο Ποντιακός Θίασος Θεσσαλονίκης μεταβαίνει τό επόμενο Σαββατοκύριακο στην Παναγίτσα Έδέσσης καί στην Φλώρινα, όπου θα δώση ποντιακές παραστάσεις. Στην Παναγίτσα Έδέσσης θα δοθ ή ποντιακή παράσταση τό Σάββατο βράδυ, 11 Δεκεμβρίου, ενώ στην Φλώρινα τήν επόμενη μέρα 12 Δεκεμβρίου, ώρα 10.30 π.μ. Η παράσταση της Φλωρίνης δίδεται υπό τήν προστασία του κ. Νομάρχου Φλωρίνης. Θα παιχθ ή καί στην Παναγίτσα Έδέσσης θα καί στην Φλώρινα τό έργον " Ο Φίλπον" του Σταθού Εύσταθιάδη κατά σκηνοθεσίαν Μιχάλη Κυνηγόπουλου. Στο τραγούδι ο Χρυσάνθος Στή λύρα ο Γιώργος Κουσίδης.

Στις 18 καί 19 Δεκεμβρίου ο ποντιακός θίασος Θεσσαλονίκης επισκέπτετε τήν περιοχή Πτολεμαΐδος, για να δώση εκεί ποντιακές θεατρικές παραστάσεις.

..... Σ Η Μ Α ..... .

• Ακούσατε νέα από τήν ποντιακή καλλιτεχνική ζωή.

..... τό σῆμα σβήνει ..... .

Ο.— Σιμποί καί τραγούδια από διάφορες περιοχές τοῦ Πόντου ἢ τρεῖς σκο-  
ποί).

..... ΛΥΡ — ΤΡΑΓ ..... .

Ο.— • Ἡ ἐμπομπή μας τελεώσε.

..... Σ Η Μ Α ..... .

Κοντά σας καί πάλι τήν ἐρχόμενη ἐβδομάδα τήν ἴδια μέρα καί ὥρα.  
Τήν ἐμπομπή αὐτή γράφει καί ἐπιμελεῖται ὁ Στάθης Εὐσταθιάδης. Στή λύρα  
ὁ Γεώργιος Κουσίδης.

..... τό σῆμα σβήνει ..... .